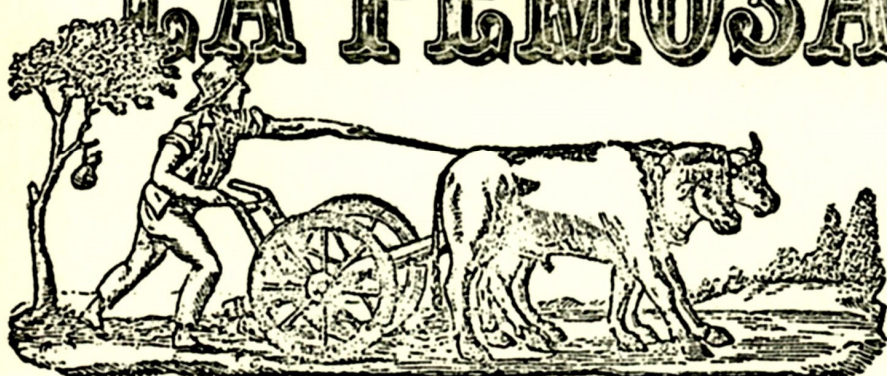

LA FEMOSA

MARÇ

ARTESA DE LLEIDA

1982

NO

A LA

L O A P A

Á
C
T
E

P
R
E
S
O
R

L

O
B
L
E

C
T
I
U

PÒRTE

Passa arreu del món, Catalunya no podia ésser cap excepció. Hi ha dos opinions fortament oposades; la del poder (poder econòmic i poder polític) i la del poble, però, no la de tot el poble, sinó de grups i grupets que són minoria dins del poble, i que no obstant representen la majoria dels ciutadans concienciats, per tota una sèrie de problemes que han de incidir a motilar d'una manera més o menys immediata, o més o menys llunyana, el futur del país nostre.

Aquesta base concienciada crida NO, per les centrals nuclears, però, tindrem centrals, amb protestes o sense. El poble crida NO a les mines d'urani, però, l'urani se segueix extraen de les mines del país. El poble es manifesta pels abusos en contra de l'ecologia, però, es continuen eixugant aiguamolls i es malmeten boscos per a fer-hi parcelacions. El poble crida contra les fàbriques que contaminen els nostres rius, però

Sembla com si parlessim idiomes diferents
Sembla com si no fossim ciutadans d'un mateix
país, dons les coses que ens afecten conjunta-
ment ens haurien d'interessar d'una mateixa ma-
nera, ja que si peta una central nuclear afecta-
rà els ciutadans d'una mateixa manera prescin-
dint si aquest o aquest altre eren anti-nuclea-
ristes o no. Si el país se'ns fa estèril i inha-
vitable igualment patirem les conseqüències els
ecologistes o els que no ho són.

Mentrestant, però, els poderosos s'engre-
ixen creient en beneficis econòmics, mentre el
poder polític calla, ja que també li ve bé, ja
que també participa en els guanys. Els que no
tenim res a guanyar (ni a perdre, econòmicament
parlant), cridem, però, el nostre crit es endut
per un aire avui encara respirable, encara del
tot no malmés, però, que si els del poder segue-
ixen fen el sord ja ningú mai més podrà cridar
res

LA FEMOSA

• • REVISTA DE INFORMACIÓ LOCAL • •
EDITA AGRUPACIÓ CULTURAL "LA FEMOSA"
C. DEL CASTELL N. 23 ARTESA LLEIDA
DIPOSIT LEGAL N. L-264-1981
SEGONA ÈPOCA N. 32 MARÇ 1982

INDEX

PORTIC	1
PLANTEM PLANTETES PLANÇONS PLANTAREM	4
LA PASSIÓ D'ARTESA	7
NO ENSOPEGUEM EN LA MATEIXA PEDRA	13
LA NORMA	16
FULLS D'HISTÒRIA	18
NO A AQUESTA DEMOCRÀCIA	22
A TALL D'HOMENATGE	25
NOTA	29
ENTRETENIMENTS	30

Els articles i opinions que apareixen a les
planes de LA FEMOSA, reflecteixen únicament l'o-
pinió de llurs firmanets.

PLANTEM

PLANTETES

PLANÇONS

PLANTAREM

Una altra vegada més d'ençà que l'home abandona la seva vida nòmada i comença a conrear les terres, els pagesos hem de tornar a canviar de conreu i no ho fem perquè ens agradi o perquè sigui més beneficiós per a la societat el que deixem de produir cereals o produïm fruita sinó que ara per ara la fruita és l'únic conreu que fa possible la continuïtat dels pagesos a la terra en el mal anomenat paradís de l'horta.

D'ençà que les aigües dels canals reguen la zona de terreny que comprèn de Les Garrigues a L'Urgellet i del Solsonès a la Llitera s'anà canviant els conreus que de fa molt de temps caracteritzaven la producció agrària de les terres de Ponent; i així anava disminuint l'àrea de l'olivera fins a la mínima expressió, així com també la de la vinya gairebé desapareguda totalment i la de l'ametller encara que aquesta darrera sembla que hagi reviscolat. Així ingents plantacions d'arbres anaven desapareixent, tot deixant pas als blats, panissos i alfalsos que llavors varen ésser salvació pels pagesos ja que les successives gelades

copejaren fortíssimament l'olivera i els preus ridículs que assolien als mercats el vi i les ametlles feren perillar moltíssim la seva supervivència.

La fixació pel INT d'un preu de garantia pel blat que encara que afavorís els grans latifundistes castellans, andalussos i extremanys als nostres pagesos els permetria de saber per primera vegada a quin preu cert vendrien el kilo de blat; amb això, si ajuntem l'alça en la demanda de ferratges i pinsos, per part d'una ramaderia en desenvolupament tenim que altra vegada s'obren nous ànims i perspectives al camp.

Ja una mica superat el proteccionisme cerealista de la post-guerra, encara que molt tímidament, comensen als voltants de Lleïdales primeres plantacions de fruiters que fornirien amb el temps la zona fruítera més productiva, de tot l'estat espanyol. Tot i que aquestes plantacions eren fetes sense cap tipus de planificació ni control la producció que comportaven era absorta amb certa regularitat pels mercats de consum però ja darrerament es tenen dificultats per acabar amb els estocatges de fruita enmagatzemats als frigorífics.

Que passarà ara que tothom s'ha llançat a la disbauxa de plantar milers de milers d'arbres, sense cap tipus de control, estudi o planificació sense tenir present el clima, la demografia les varietats els intercanvis etc.. No creieu, que ens menarà al caos aquesta bogeria col·lectiva? La gent quan es preguntada respon així, : això rai! quan s'espatllarà s'espatllarà per a tots. És un clar exponent de la seva ximpleria.

Pot bé ser que en un curt termini, els cereals ara tan depreciats es converteixin en valuoses matèries primes per a pinsos i que la fruita de tan abundant no la vulguin ni els mateixos porcs, i de que hauran servit les enormes sumes de diners esmerçats en regar i plantat intensiu? de res senyors! no ens hauran servit de res; tant sols ens quedarà el recurs de fer una cosa que als pagesos prou que ens han fotut sempre molta: llenya

LLENYA ALS PLANÇONS, LES PLANTETES QUE
PLANTEM PLANTAREM.

R. Lamina

LA PASSIÓ D'ARTESA

Al nostre poble, això de la tradició escènica, ja li ve de lluny. I no hem encetat aquestes ratlles per a fer-ne la història, primer perquè no tenim proutes dades i segon perquè ja ho vam intentar en un altre article publicat a LA FEMOSA al número corresponent a l'Abril-Maig de 1968. Però, podem dir que després de La Gerra el teatre a Artesa es va mostrar molt actiu. De primer al molí del Marquet, després a Cal Tomàs i més tard a l'"Hogar del Productor". Tot aquest caliu teatrívol va culminar amb la representació de "La Passió" els anys 1951 i 52.

Que a Artesa s'arribés a representar "La Passió" encara que només en dos anys consecutius, és una cosa que avui sobta una mica i gairebé es fa difícil de creure. Calia entusiasme, i un planter d'actors capaços i ben preparats per tal d'arribar aconde representar "La Passió" amb la dignitat i la seriositat amb què fou representada.

Mirat amb ulls d'ara, el programa de "La Passió" de l'últim any, colpeix fortament llegir els repartiments. 35 actors molts dels quals fan dos i tres papers sense comptar amb la gent que portaven, el pes de l'organització i que no sortien a escena.

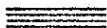
i a més a més de tot això colpeix de pensar que la sala de l'"Hogar" en aquelles dates estava del tot esbalandrada i que l'escenari (que només hi havia la boca), s'hagué de fer tot nou, des de posar bambolines i l'instal·lació elèctrica, fins a fer els vestidors, sota l'escenari.

Coordinar les entrades i sortides de 35 actors des de darrera els bastidors i aconseguir de posar i treure 18 decorats durant la representació a més a més del mobiliari, en un escenari com el de la sala de la Llar del productor tan orfe de tota estructura i mecanització era una tasca de gegants. Si tècnicament, representar la "Passió" en aquestes condicions, era una idea descabellada (Mirant-ho sempre amb els ulls d'ara), econòmicament, també era un cop de coll, que només l'entusiasme, podia vèncer. Diguem només i, com si no diguéssim res, que calia llogar totes les cadires de la sala els decorats i l'extensa vestimenta que anava des de la cuirassa d'un soldat romà fins a les barbes de sant Pere, tot plegat més de setanta jocs, de vestits i calcers. Hi hem d'afegir encara tota una seguida d'altres despeses com maquillatges, creus enllumenament, els efectes sonors, etc, etc. El preu de l'entrada, si no ho recordo malament, era de 5 pessetes.

Al cap de 30 anys, i després del que ja hem dit, val la pena de donar un cop d'ull al programa de les últimes representacions.

Hogar del Productor ● Artesa de Lérida

¡CUARESMA DE 1952!

El Cuadro Artístico de E. y D. bajo los auspicios
del Excmo. Ayuntamiento, Hermandad de
Labradores y Rdo. Cura Párroco,
pondrá en escena el drama sacro

La Divina Tragedia

(Pasión de Nuestro Señor Jesucristo)

Días 16 y 30 de Marzo y 11 de Abril

D'entrada ens sobta la llengua emprada, però més que la llengua el que crida fortament l'atenció és allò de: "El cuadro artistico de E. y D. bajo los auspicios...". No hem de perdre de vista però, que erem al 1952...

REPARTO

<i>María</i>	<i>Amalia Nosas</i>
<i>Salomé</i>	<i>Teresa Paris</i>
<i>Herodías</i>	<i>Pepita Montserrat</i>
<i>María de Magdala</i>	<i>María Carmen Iglesias</i>
<i>La Pecadora</i>	<i>Isabel Paris</i>
<i>Mujer 1.ª</i>	<i>Julia Escuer</i>
<i>Mujer 2.ª</i>	<i>María Montserrat</i>
<i>Mujer 3.ª</i>	<i>Teresa Besora</i>
<i>Mujer 4.ª</i>	<i>Pepita Bonet</i>
<i>Susana</i>	<i>María Puig</i>
<i>Esclava</i>	<i>Isabel Paris</i>
<i>Jesús</i>	<i>José Solé</i>
<i>Pedro</i>	<i>José Mor</i>
<i>Juan</i>	<i>Jaime Aixut</i>
<i>Judas</i>	<i>Francisco Puyol</i>
<i>Santiago</i>	<i>Ramón Oro</i>
<i>Felipe</i>	<i>Simón Besora</i>
<i>Bartolomé</i>	<i>Ismael Ribelles</i>
<i>Andrés</i>	<i>José Carrera</i>
<i>Tomás</i>	<i>José Simó</i>
<i>Mateo</i>	<i>Adolfo Costafreda</i>
<i>Santiago Alfeo</i>	<i>Salvador Barberá</i>
<i>Simón Cananeo</i>	<i>José Costafreda</i>
<i>Tadeo</i>	<i>José Nosas</i>
<i>Caiús</i>	<i>Modesto Mor</i>
<i>Anás</i>	<i>Ventura Carrera</i>
<i>Onkelos</i>	<i>Eloy Arbones</i>
<i>Ismael</i>	<i>Isidro Puig</i>
<i>Helquias</i>	<i>Ramón Oro</i>
<i>Baruch</i>	<i>José Nosas</i>
<i>Fariseo 1.º</i>	<i>José Costafreda</i>
<i>Fariseo 2.º</i>	<i>Ismael Ribelles</i>
<i>Ananias</i>	<i>Salvador Barberá</i>

A vegades costa d'identificar un nom dins d'aquesta llarga llista, els uns perquè no eren d'Artesa i els altres perquè ja ens han deixat.

<i>Akazias</i>	José Gallart
<i>Testigo 1.º</i>	José Bonet
<i>Testigo 2.º</i>	Luis Munné
<i>Niño 1.º</i>	José Vilalta
<i>Niño 2.º</i>	Antonio Puig
<i>Niño 3.º</i>	Jaime Oro
<i>Herodes</i>	José Mor Serés
<i>Pilato</i>	Francisco Puyol
<i>Centurión</i>	Ventura Carrera
<i>Tribuno</i>	José Nosas
<i>Malco</i>	Simón Besora
<i>Barrabás</i>	Luis Munné
<i>Demonio</i>	José Antonio Carrera
<i>Criado Viejo</i>	Isidro Olomí París
<i>Criado 1.º</i>	Fidel Puig
<i>Criado 2.º</i>	Eugenio Porqueras
<i>Criado 3.º</i>	Rogelio Berengué
<i>Guarda 1.º</i>	Isidro Olomí Escolá
<i>Guarda 2.º</i>	Antonio Mestres
<i>Guarda 3.º</i>	Antonio Solé
<i>Siervo de Anás</i>	Jaime Aixut
<i>Mal ladrón</i>	José Mor Serés
<i>Dimas</i>	Simón Besora

60 ACTORES EN ESCENA 3 ACTOS DIVIDIDOS EN 18 CUADROS

La técnica, interpretación, y presentación reunidos para lograr la fiel narración evangélica.

MOBILIARIO: **Muebles La Fábrica** (Sucursal de Lérida)

JOYERIA: **FONTANALS** de Lérida

DECORADOS: **JUAN SATOCA** de Reus

Vestuario expresado para esta obra: **JANSÁ** de Reus

Dirección: Francisco Puyol Dirección Artística: Tomás Puyol

Apuntador: Eugenio Porqueras Cronista: Eloy Oro

Un ample repertori que, perquè no hi hagi ni cap suspicàcia, s'intenta que tothom hi sigui esmentat. Xoca, en tot el programa, aquest to solemne que es vol donar a aquesta representació.

RELACION DE CUADROS

ACTO I	I.	Domingo de Ramos
	II.	Palabras en la arena
	III.	La Pecadora
	IV.	Anás
	V.	La Despedida
	VI.	La Santa Cena
	VII.	Agonía en el huerto
ACTO II	VIII.	Ante Caifás
	IX.	La noche triste
	X.	El Arrepentimiento
	XI.	Desesperación y suicidio de Judas
	XII.	Ante Pilato
	XIII.	Herodes
	XIV.	Irás a la Cruz
ACTO III	XV.	La calle de la Amargura (Verónica)
	XVI.	Encuentro con María
	XVII.	La Crucifixión
	XVIII.	Muerte de Jesús

imp. PAVÁ - Pl. España, 26 - LON.

Ara, al cap de trenta anys, gairebé sembla un miratge això que fou una magnífica realitat. És llàstima que aquell gran esforç no hagués tingut continuïtat.

A. Costafreda

NO ENSOPEGUEM

EN LA

MATEIXA PEDRA

Fins ara, aquest hivern, havia estat poble d'aigua. Els serveis informatius i els "homes del temps", per primera vegada, s'han recordat que encara existeixen persones que sofreixen la manca d'aquest preciós líquid anomenat aigua. I és que resulta que fins avui els homes de les grans ciutats viuen tan lluny de la pròpia terra que no s'adonen d'aquestes inquietuds que nosaltres, els pagesos, sentim davant els conreus quan la pluja es fa esperar. No s'adonen que el guany de les collites és el pa nostre de cada dia i que sempre depèn de l'atzar del temps.

L'Administració, com si estés sorda i cega no s'adona, millor dit, no vol adonar-se de les inquietuds i sofriments de la gent camperola fins que esclaten dramàticament sequeres, inundacions, ventades, etc. ja que davant totes aquestes adversitats tenen por que, els que encara avui treballen i produeixen, cadascú per cinquanta o cent, plèguin d'aquest ofici que alguns s'atreveixen a dir-ne "lliure", però que, tots els que ho diuen, prefereixen l'esclavitut de l'asfalt.

Poc, per no dir gens, m'importa que els que llegeixin aquestes ratlles em diguin que soc comunista, feixista, centrista o descentrat, en proclamar la meua poca fe envers els programes polítics, ja que de molt petit, a l'escola em van ensenyar un conte que mai he pogut oblidar:

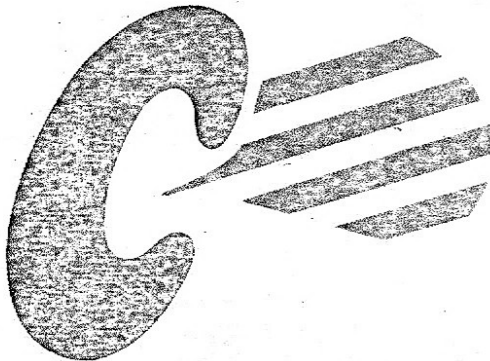
"Dins d'un bancal de blat va fer el niu una guatlla. El pagès d'aquesta finca, junt amb el seu fill, va anar a veure el blat per si podien ja segar-lo; el pagès li digué al seu fill el següent: demà diré al teu oncle que ens ajudi a segar-lo. Quan va arribar la nit les guatlletes, tot plorant digueren a la seva mare el que havien sentit dir al pagès, la guatlla els digué: es tigueu tranquil·les". L'endemà es repetí la mateixa escena, el pagès ho diria al seu germà que els ajudés. La guatlla donà la mateixa resposta als seus fills... Fins que un dia, quan el blat ja estava més madur, el pagès digué al seu fill: demà esmolarem fort les dalles i tu i jo, costat a costat, el segarem. Aquella nit quan les guatlletes ho contaren a la seva mare aquesta els va contestar: Ara sí filles, ara haurem de marxar, perquè això va de debò".

Als pagesos ens passa el mateix, uns diuen "que ens faran" la reforma agrària, els altres que "ens estructuraran" el camp, i aquells

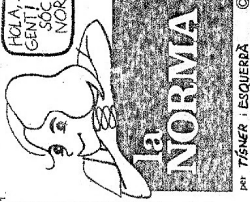
altres que "elevatoran" el pagès al nivell dels altres sectors, i tot això, quasi sempre, els ho sentim dir pocs dies abans d'unes eleccions

Ara se'n tornen a parlar d'unes eleccions. No vulguem entropassar en la mateixa pedra i creure aquests senyors que volen viure, amb l'esquena dreta. Hem de fer treballar nostre cervell i no esperar que els altres, desconixedors absoluts de les nostres necessitats ens vinguin a resoldre els nostres problemes.

JOMAES.

el català, cosa de tots

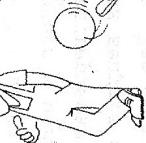
AGLA, BONA GENTI SI' JO SÓC LA NORMIA...

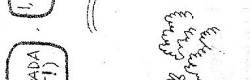
per TISNER i ESQUERRÀ

UNA NOIETA D'ALLO MÉS TREMPADA (CIVDESTIA A PARTI)

! COM SI AMB LES TASQUES NO N'HI HAGUES PROU...

ARA M'HA CAIGUT DAMUNT UNA GROSSA FEINADA!

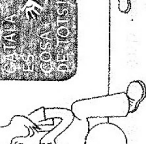
HE PENSAT, COM QUE ÉS UNA HISTÒRIA LLARGA, JA HO TINC LA CONTRA EN HISTORIETA!

HE PENSAT, COM QUE ÉS UNA HISTÒRIA LLARGA, JA HO TINC LA CONTRA EN HISTORIETA!

HE PENSAT, COM QUE ÉS UNA HISTÒRIA LLARGA, JA HO TINC LA CONTRA EN HISTORIETA!

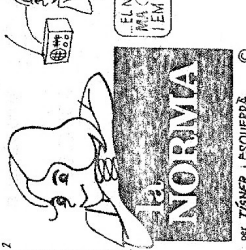
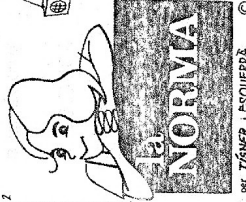
HE PENSAT, COM QUE ÉS UNA HISTÒRIA LLARGA, JA HO TINC LA CONTRA EN HISTORIETA!

HE PENSAT, COM QUE ÉS UNA HISTÒRIA LLARGA, JA HO TINC LA CONTRA EN HISTORIETA!

HE PENSAT, COM QUE ÉS UNA HISTÒRIA LLARGA, JA HO TINC LA CONTRA EN HISTORIETA!

per TISNER i ESQUERRÀ

EL NOM DE NORA ÉS UN ANIMADOR I EM VAN DUR...

JÁ TINC DEU ANYS, EM VAN POSAR...

AL REGISTRE CIVIL, ARA QUE HE CRESCUT HE DESCUBERT UNA COSA QUE EM FA RABIA...

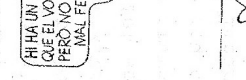
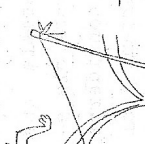
COM DESTROSSA EL CATALÀ I CÒM U'HABRIA DE PARLAR BÉ!

HI HA UN MUNT DE PERSONES QUE EL VOLDRIEN APRENDRE, PERO NO LES AJUDEM PAS! MAL FET, NOIS!

S'HE CANVA LES VOSTRES VOIS DONCS!

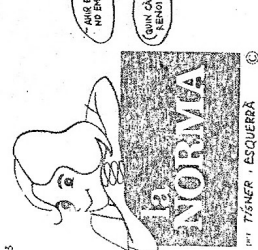
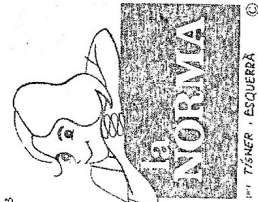
S'HE CANVA LES VOSTRES VOIS DONCS!

S'HE CANVA LES VOSTRES VOIS DONCS!

S'HE CANVA LES VOSTRES VOIS DONCS!

per TISNER i ESQUERRÀ

ANGS EN VAN CANTAR: HO EN VAN DONAR VEURE LA TÈX (COM CANTAR, FENDI I)

NORMA, AL LLIT!

NORA! BAWWT! POKT EL POKIA!

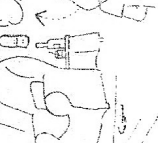
EUS, EUS! PAK I RIK!

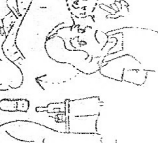
EUS, EUS! PAK I RIK!

EUS, EUS! PAK I RIK!

EUS, EUS! PAK I RIK!

EUS, EUS! PAK I RIK!

EUS, EUS! PAK I RIK!

EUS, EUS! PAK I RIK!

EUS, EUS! PAK I RIK!

EUS, EUS! PAK I RIK!

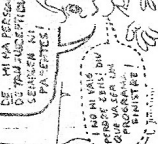
EUS, EUS! PAK I RIK!

EUS, EUS! PAK I RIK!

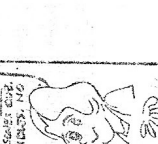
EUS, EUS! PAK I RIK!

EUS, EUS! PAK I RIK!

EUS, EUS! PAK I RIK!

FULLS D'HISTÒRIA

LA TALLA DE MIL OLIVERES AL 1784

De vegades d'entre els fets que s'han originat en el nostre poble en el decurs de la història, n'hi ha alguns que actualment ens resulta a la vegada sorprenent i hilarant; és sorprenent i no deixa de tenir gràcia que alguns habitants d'Artesa, al març de 1784, tallessin o arrrenquessin més de mil oliveres d'altres habitants del mateix poble, però el fet sembla que en el moment en què es produí no provocà els efectes abans esmentats, sinó que fou considerat pel Gran Prior de Catalunya prou important i al mateix temps greu com per nomenar un jutge per informar dels fets i castigar els culpables per tal que la pau i tranquil·litat tornessin a recórrer al poble.

El document en què s'explica el fet i es nomena el jutge es troba a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, fons documental de Sant Joan de Jerusalem, Secció 2ª, Armari 27, Volum 30, folis num 21 recto, 21 verso i 22 recto, està escrit en castellà, cosa lògica en aquella època, i diu així:

"Nos Fr. Dn. Nicolás de Abri-Descaller cavallero de la Gran Cruz de la Sagrada y Militar Religión de S. Juan de Jerusalem, comendador de las encomiendas de Espluga Calba, de Barcelona y Gran Prior de Cataluña.

Por quanto hemos tenido noticia que una multitud de hombres vecinos de la villa de Artesa de nuestra jurisdicción y entre ellos, el baile y regidores en el dia treinta y treinta y uno del pasado mes de marzo con algún cobrado pretexto habían talado, cortado o arrancado mas de mil olivos fructíferos de diferentes particulares de la misma villa poniendo en la mayor contingencia la quietud de aquel nuestro lugar y causando los gravísimos daños que facilmente dejan considerarse a muchos de nuestros vasallos; y habiendo también entendido que aún se está meditando nuevos excesos y atentados con desprecios de las leyes divinas y humanas no hemos podido mirar con indiferencia, que un delito de esta naturaleza quede sin el correspondiente castigo y que den nuestros pobres y honrados vasallos ni solo sin la indemnidad y desagravio que les es devido sino también expuestos a nuevos atropellamientos en cuya atención y en la de ser implicado en los expresados excesos el baile de susodicho lugar con arreglo a la práctica y

estilo que en estos casos semejantes han tenido los dueños jurisdiccionales de esta provincia, mediante estos enterados de la integridad y pericia del Sr. Dn. Alonso Valenzuela y Covadela Alcalde maior, por su Majestad de la villa de Agramunt con tenos de las presentes elegimos y nombramos juez comisionado al susodicho Sr. Dn. Alonso Valenzuela y Covadela; para que en nuestro nombre y representando nuestra persona proceda en casa de lo susodicho a formación de autos, averiguaciones, captura y castigo de los delincuentes con embargo de sus bienes hasta sentencia definitiva inclusive obrando en todo conforme a derecho; para lo qual y demás anexo y dependiente le cometen toda nuestra jurisdicción dándole respectivamente, todos los poderes i facultades necesarias para el desempeño de dicho cargo. Y mandamos a los bailes, sosbailes, jurados y demás vasallos nuestros y a los que no estan sujetos a nuestra jurisdicción atentamente rogamos que den al dicho Sr. Dn. Alonso Valenzuela y Covadela, todo el favor y auxilio que les pidiere para el desempeño de esta nuestra comisión pues así conviene a la recta administración de justicia. Por lo que mandamos librar el presente despacho firmado de nuestra mano, sellado con el sello de la Veneranda Asamblea del Priorato de

Cataluña y por el notario actuario de ella re-
frendado. Dado en Barcelona a las doce del mes
de abril de mil setecientos ochenta y cuatro.

El Baillo Fr. Dn. Nicolas de Abri-Desca-
llar Gran Prior de Cataluña, por mandado de di-
cho Ilustrisimo y Venerando Sr. Gran Prior Jo-
seph Fuster y Corrios notario y actuario de la
veneranda Asamblea de Cataluña".

Com en altres vegades no sabem el desen-
llaç ni els detalls del fet que fóra el més cu-
riós, en aquest moment, doncs només tenim cons-
tència del nomenament d'un jutge per investi-
gar sobre la talla de mil oliveres i per casti-
gar els culpables, entre els que hi havia tam-
bé el batlle i els regidors; tampoc sabem els
motius que van induir al fet, ja que en aques-
ta època Catalunya estava en pau, ni tampoc sa-
bem les altres persones que hi van intervenir,
que de cara a la nostra història local seria
molt interessant. Es possible, però, que noves
recerques en l'esmentat arxiu o en altres ens
puguin portar les solucions.

J. Gallart

NO

a

aquesta democràcia

Perquè la democràcia (Poble al Poder) sigui el que veritablement vol dir el mot, s'haurien de no separar el poble del poder. Perquè, entenem pel poder polític el que ens representen els diputats i l'altre poder és el dels casos especialitzats en la coacció física o moral (militars, policies, jutges, capellans, etc que serveixen per a controlar la conducta del ciutadà; d'aquesta manera l'individu no té un veritable poder, per la por que representen des de les armes a la possessió del poder judicial o cultural i moral. Existeixen els títols que són els privilegis d'alguns (els rics) també els uniformes que ens donen la sensació de poder matar impunement (o agredir físicament), si tota aquesta burocràcia no es desterra en un museu, el poble no pot ser mai l'amo del poder.

Després hi ha l'antidot perquè no es noti tan que no pintem res, que són les eleccions perquè en els sufragis universals, mai no es vota o no es pot votar quelcom que vol el poble, sinó el que ells volen i elegeixen entre embo-

lics, vots de confiança i alguna que altra parida, i si el que ens presenten no ho vota ningú, ¡No vol dir res! ells segueixen vivint del "Xo-llo" i apa! a seguir fent lleis i projectes de lleis i que segur que no tenen en compte per a res els ciutadans, perquè nosaltres no podem exigir responsabilitats als polítics de les moltes promeses que han fet i no han complert "Ara sí, si algun periodista es passa de l'article, encara que sigui veritat (Cas Vinader) té problemes o el tanquen a la presó" i si la cosa va empitjorant hi ha vagues, terrorisme, crisi etc doncs no passa res, surten "Los salvadores de la patria" i ens castiguen per ser tan ganduls, ateus, viciósos i rojos i aquí no ha passat res.

Per una de les coses que dic que en una democràcia els ciutadans no pintem res, és per l'exemple que dona el govern espanyol representat per una majoria que es diu U.C.D., en aquella burrada que va ésser la conferència de Madrid, el govern no va fer res més que tirar les culpes de tot a la URSS pel fet de Polònia però no va dir res d'USA pel Salvador, Guatemala, Nicaragua, Xile, Argentina, Uruguai, etc, etc, i molts etc. i com si els espanyols, no ens haguessim cobert de merda pel Sahara o per Ceuta, o per Melilla que estan sota la nostra "protecció" en contra de la seva voluntat, el qui estigui lliure de pecat que tiri la primera pedra,

diuen que va dir Jesus Crist, doncs aquesta conferència hauria de semblar una pedregada; amb això de la conferència de Madrid només vull dir, que la major part dels ciutadans no volem ni russos ni "Yankees" ni multinacionals que s'ens vinguin per llurs interessos, però aquesta voluntat col·lectiva de llibertat no és la voluntat dels governants i així ells fan el que els dóna la puta gana, ja hi ha excuses ja! (consensos, préstecs, etc. etc.).

Amb el fet d'elegir els representants polítics dels ciutadans, doncs passa el mateix ja que el poder és un verí que quan pica algú, ja no es pot guarir i per això dins dels partits, sempre es tenen mes en compte les ideologies de les tendències dominants que els veritables problemes del poble.

Però el pitjor que té la democràcia (amb minúscula) és la manera com han captat la gran eficàcia estabilitzadora de la cerimònia electoral, mitjançant que ens fan estar implicats en les maquinacions del poder, inclús en els païssos totalitaris ja fa temps que s'estila això de fer eleccions (democràcia orgànica), deu ser orgànica per uns orgües, que en se jo) i així, és possible amb el complot del poble (fictici), perseguir les tendències anverses del govern establert; les tortures, els assassinats polítics els camps de concentració, etc. també en les na

Continua a la pàgina número 28

A TALL

D'HOMENATGE

ALGUNS CONTES, DE KAHLIL GIBRAN, QUE M'HAN IMPRESSIONAT
EL REI SAVI

A la llunyana ciutat de Wirani hi havia un rei que era poderós i savi i era temut pel seu poder i estimat per la seva saviesa.

Al centre d'aquella ciutat hi havia un pou d'aigua fresca i cristal·lina del qual bevien tots els ciutadans, fins i tot el rei, i els seus cortesans, perquè no hi havia cap altre pou.

Una nit quan tothom dormia, una bruixa, entrà a la ciutat i tirà al pou set gotes d'un estrany líquid i digué: "Des d'aquest moment, aquell qui begui d'aquesta aigua, es tornarà boig".

L'endemà tots els habitants, llevat el rei i el seu camarlenc, begueren aigua del pou i esdevingueren folls, tal i com la bruixa havia anunciat. I durant tot el dia, la gent que passava pel carrer o que es reunia a les places del mercat es deien els uns als altres en veu baixa: "El rei es boig. El nostre rei, i

el seu camarlenc han perdut la raó. No podem ser pas regits per un rei boig. Caldrà destronar-lo"

Aquell vespre el rei ordenà que li omplissin una copa d'or de l'aigua del pou. I quan li fou portada begué llargament i després la donà a ministre perquè també begués d'aquella aigua.

I en aquella distant ciutat de Wirani hi hagué gran alegria perquè el rei i el seu ministre havien recobrat la raó.

ELS DOS HOMES SAVIS

Una vegada, a l'antiga ciutat d'Afkar vivien dos homes savis i cada un d'ells menyspreava el saber de l'altre, perquè l'un negava l'existència dels Déus i l'altre era creient.

Un dia tots dos es trobaren a la plaça i enmig de llurs seguidors començaren a discutir, sobre l'existència o la no existència dels Déus i després d'hores de discutir, se separaren. Aquell vespre, l'incrèdul anà al temple, s'agenollà davant de l'altar i pregà els Déus que perdonessin la seva passada tossuderia.

I a la mateixa hora, l'altre home savi el que havia defensat els Déus, cremà tots els seus llibres sagrats perquè s'havia tornat incrèdul.

L'ESTATUA

Una vegada hi havia un home que vivia entre les muntanyes i que posseïa una estàtua, obra d'un antic escultor. La tenia ajaguda de bocaterrosa al costat de la porta i no en feia ni cas. Un dia passà per davant de la casa un home de la ciutat, un home entés, i en veure l'estàtua va preguntar al seu propietari si se la voldria vendre. Ell es posà a riure i digué: " Qui voldria comprar aquesta pedra tosca i bruta?". L'home de la ciutat digué: " Us en donaré una moneda de plata". I l'altre quedà encantat i es tupefacte.

L'estàtua fou portada a la ciutat a lloc d'un elefant. Passades moltes llunes, l'home de la muntanya visità la ciutat, i donant un tomb pels carrers veié una gentada davant d'una botiga, i un home que cridava amb veu molt alta: Veniu, veniu i veureu la més bella i meravellosa estàtua del món. Només dues monedes de plata, i contemplareu la magnífica obra d'un gran artista". Aleshores l'home de la muntanya va pagar dues monedes de plata i entrà a la botiga a veure l'estàtua que ell mateix havia venut per una moneda.

Demano perdó per haver transcrit aquests contes, però va ésser tal la meva impressió, la meva alegria, en llegir un llibre d'un autor , per a mi desconegut, un autor la ploma del qual destil.la tendresa, humanitat, senzillesa escrivint a manera de contes allò que tot sovint ens passa, per ésser com som tan poca cosa.

Selecció d'en Felip Domènech i Costafreda

NO A AQUESTA DEMOCRÀCIA

Ve de la pàgina número 24

cions de democràcia formal ha estat possible la bomba atòmica de Hiroshima, les bestieses de Stalin, o del Hitler, etc. etc.

Ara bé entre democràcia (amb minúscules) i "Los salvadores de la Patria" prefereixo sempre la primera.

Francesc Gallart i Fernan

Francesc Gallart i Fernández

NOTA

Referent a la sopa de lletres dels mesos de DESEMBRE - 1981 i GENER , FEBRER - 1982 i per donar a coneixer d'on son les revistes que s'hi publiquen ja que anteriorment nos ho vam deixar d'clarir i tot seguit os ho co uniquen i que son :

DESEMBRE 1981

SIC (Agramunt) , PORTAL (Albesa) , LA FETOSA (Artesa de Lleida) , LA VEU (Bell-lloc d'Urgell) , EIXIR (Belianes) , ENLLAÇ (Bellcaire d'Urgell) , CARRILET (Bellvis) , TERRALL (Les Borges Blanques) .

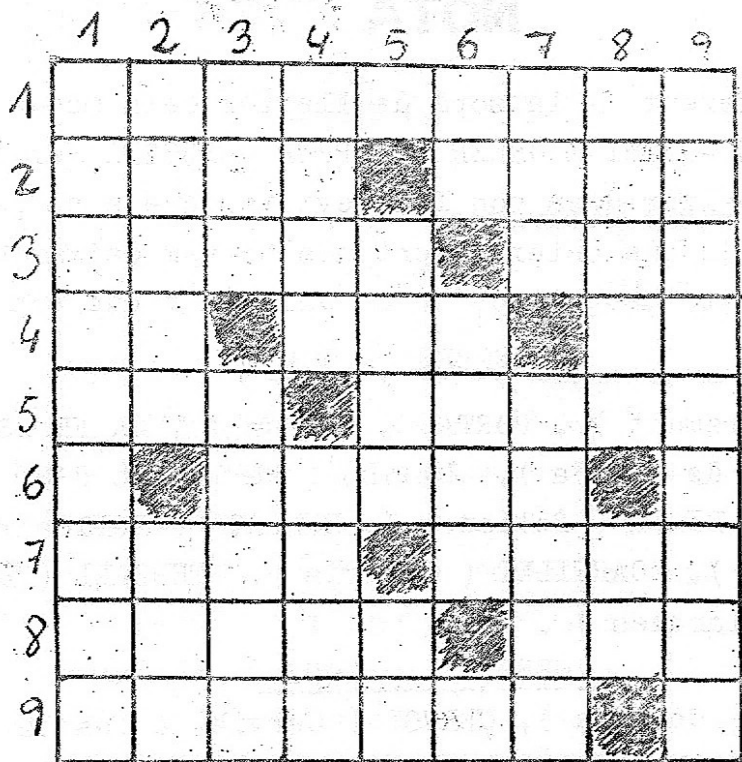
GENER 1982

SEGARRA (Cervera) , CERVOL (Cervià de les Garrigues) , ISSAUNA (Quissona) , FONOLL (Juneda) , ISARD (Mollerussa) , CAMI RAL (Oliana) , GANXO (Organya) , PORTAVEU (Ponts) .

FEBRER 1982

ESCUDELLA- 2 (La Pobla de Segur) , L'AVENÇ (El Palau d'Anglesola) , BARRET PICAT (Linyola) , l'AIXADA (La Seu d'Urgell) , ARREL (Tèrmens) , VENT DE PORT (Vilaller) , LO PONT DEL RIU (Alfaras) , BANYA (Tornabous) .

Per més informació poden consultar la " GUIA DE LA PREMSA DE LES COMARQUES LLEIDATANES " que ha set publicat pel DEPARTAMENT DE CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA .

m
o
t
s

///
e
l
e
c
t
r
o
d
e
s

HORITZONTALS

- 1.- Conforme a la veritat. 2.- Al revés, mamífer rosegador. Al revés, anyell en femení. 3.- Peix pla, anomenat també llenguado. Al revés, una de les peces d'un joc d'escacs. 4.- Lletres consecutives. Bloc d'argila endurit al sol, emprat per a fer parets. Primera nota musical. 5.- De superfície llisa, plana, sense eminències notables. Parèntesi, interval. 6.- Vocal. Elèctrode per on entra el corrent elèctric (oposat al càtode). Un 7.- Cognom d'un pintor català. Al revés, entrada que fa el mar en una costa brava. 8.- Qacmpren

possessió d'un lloc, que hi està. Poema narratiu o líric de l'Edat Mitjana. 9.- Edifici, sala acabada generalment en una cúpula. Zero.

VERTICALS

- 1.- Caldera on són vaporats els fils de cotó. 2.- Recorregut, trajecte. Al revés, joc molt engrescador que es juga amb daus i un cartó amb seixantatres cases numerades. 3.- Moneda que val vint-i-cinc cèntims. Acció de saludar. 4.- Al revés, pertanyent al mar. Japonès. 5.- Consonant. Terme infantivol per avi. Al revés, femení de EN. 6.- Vocal repetida. Ondulació, corba. Cinc-cents. 7.- Prefix grec, vida. Ratlla de pèl que està situada a la vora superior de l'òrbita de cada ull. 8.- Al revés, que respon a la idea que concebem del perfecte. Vocal repetida. 9.- Acció d'exposar o d'exposar-se.

SOLUCIONS

- 1.- VAPORADOR. 2.- ETAPA. ACO. 3.- RAT. SALT. 4.- DATI. ALAC. 8.- OCUPA. IAI. 9.- ROTONDA. O.
- OP. MAO. DO. 5.- RAS. INCIS. 6.- A. ANODE. I. 7.- IRAM. NIP. 5.- T. IAI. AN. 6.- AA. ONDA. D. 7.- BIO. CELLA. 8.- TARD. AA. 9.- EXPOSICIO.

SOPA DE LLETRES

H	V	E	S	O	L	N	E	G	D
C	U	T	I	X	A	A	R	I	L
O	R	A	L	O	D	T	N	H	E
R	U	S	T	I	M	A	F	S	L
O	L	G	M	E	R	U	X	E	B
N	L	I	D	O	S	H	I	P	U
A	I	M	R	J	Y	S	B	L	R
X	U	A	Q	O	I	C	E	K	I
E	R	R	U	P	L	A	M	P	P
S	A	C	N	A	R	F	O	E	N

Si busqueu dintre del recuadre hi trobareu el nom de dotze monedes de diferents països

SOLUCIO

Dolar, Lira, Pesseta, Corona, Marc, Ruble, Sol, Flori, Pes, Lliura, Franc, Dinar.

